

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipiu realizuje ustawowe zadania własne gminy i obowiązkowe zadania własne oraz zadania zlecone, a także pomocowe programy państwa w zakresie poprawy życia najuboższych mieszkańców.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2016 r. zatrudniał 7 pracowników, w tym:

- Kierownik,
- Główny księgowy,
- Inspektor ds. świadczeń rodzinnych, wychowawczych i funduszu alimentacyjnego,
- Referent ds. świadczeń wychowawczych,
- 2 pracowników socjalnych (specjalistów pracy socjalnej)
- Opiekunka środowiskowa.

Ponadto zatrudniano 5 opiekunek środowiskowych na umowę – zlecenie oraz 1 asystenta rodziny do pracy z rodzinami wykazującymi trudności wychowawczo-opiekuńcze.

Gmina Lipie liczyła 6.362 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2016 r.).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipiu zatrudnia 2 specjalistów pracy socjalnej - nie proporcjonalnie do liczby mieszkańców. Zgodnie z art. 110 ustawy o pomocy społecznej powinno być zatrudnionych 3 pracowników w terenie - w stosunku 1 pracownik na 2.000 tys. mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje ustawy:

- Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 930 ze zm.)
- Ustawa o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 114 z późn. zm.)
- Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 07 września 2007r. (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz.859 z późn. zm.),
- Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2015 z późn. zm.),
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z 29 lipca 2005 r. (Dz. U. Nr 180 z 2009 r. poz. 1493 z późn. zm.),
- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r. (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 135 z późn. zm.),
- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U. Nr 256 z 2004 r., poz. 2572 z późn. zm.),
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.),
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (t.j. Dz. U. Nr 231 z 2011 r. poz.1375)
- Ustawa o Karcie Dużej Rodziny z dnia 23 grudnia 2014 r.(Dz. U. z 2014r. poz.1863)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2011 roku, poz.887)
- Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dnia 11 lutego 2016 r. (Dz.U. z 2016,poz.195)

ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ

O świadczenia z pomocy społecznej mogą ubiegać się osoby lub rodziny, które spełniają warunki określone w ustawie o pomocy społecznej tj. spełniają kryterium dochodowe :

- dla osoby samotnie gospodarującej - **634 zł**
- dla osoby w rodzinie - **514 zł**

przy jednoczesnym wystąpieniu przyczyn określonych w w/w/ ustawie

Świadczenia z pomocy społecznej finansowane są z dwóch źródeł: budżetu państwa (dotacja celowa) oraz budżetu gminy (środki własne gminy).

W ramach ustawowych zadań własnych Ośrodek realizował:

1. Wypłatę zasiłków stałych

Tą formą pomocy objęto **24** osoby / w tym 17 osób samotnie gospodarujących oraz 7 osób pozostających w rodzinie/ i wypłacono świadczenia na łączną kwotę **102.829,99 zł**. Środki pochodziły z dotacji budżetu państwa.

Opłacano składki zdrowotne, za **19** osób pobierających zasiłki stałe z pomocy społecznej, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu, które bezpośrednio przekazywane były do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na łączną kwotę **8.130,24 zł**.

2. Wypłatę zasiłków okresowych

Z tej formy pomocy skorzystało **26** rodzin / liczba osób 27/ na kwotę **20.778,22 zł**.

Zasiłki okresowe otrzymały głównie rodziny, w których występował problem bezrobocia oraz długotrwałej choroby.

3. Wypłatę zasiłków celowych, w naturze.

Tą formą pomocy objęto **56** rodzin na łączną kwotę **31.204,03 zł**.

Zasiłki celowe przeznaczone były głównie na:

- pokrycie kosztów związanych z leczeniem,
- zakup opału,
- zakup odzieży, obuwia
- zakup żywności,
- zaspokajanie bieżących potrzeb bytowych.

4. Ośrodek pokrywał koszty 7 osobom przebywającym w Domach Pomocy Społecznej.

Ogółem koszty pobytu wyniosły **144.138,01 zł**.

5. Usługi opiekuńcze świadczone były w środowisku domowym dla 11 osób wymagających opieki i pomocy osoby drugiej.

Liczba świadczeń wyniosła 3181 godzin, wydatkowano kwotę **47.306,30 zł**.

Na mocy porozumienia zawartego pomiędzy Prezydentem Miasta Częstochowy, a Wójtem Gminy Lipie świadczone były specjalistyczne usługi rehabilitacyjne dla 1 niepełnosprawnego dziecka z terenu gminy Lipie; liczba świadczeń wyniosła 58 godzin, wydatkowano na ten cel kwotę 1.958,94 zł.

6. W ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w roku 2016 skorzystało łącznie 102 dzieci (w tym 8 dzieci zwolnionych z dożywiania na wniosek dyrektorów szkół) oraz 13 rodzin korzystających z zasiłku celowego na żywność z programu posiłek na ogólną kwotę 35.984,50 zł.

Ośrodek opłacał posiłki dzieciom w przedszkolach, oraz uczniom w szkołach podstawowych i gimnazjach z terenu gminy.

W 2016 roku objęliśmy różnorodną pomocą finansową i rzeczową **138 rodzin/ w tym 404 osoby w rodzinie/**

Wydatki na świadczenia z pomocy społecznej w ramach zadań własnych i zleconych w 2016 r.

<i>L.p</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Liczba osób którym przyznano świadczenia</i>	<i>Ilość przyznanych świadczeń</i>	<i>Kwota (w zł)</i>
1.	Zasiłki stałe	24	226	102.829,99
2.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłki stałe	19	182	8.130,24
3.	Zasiłki okresowe	27	69	20.778,22
4.	Posiłki dla dzieci w szkole	94	9615	28.865,00
5.	Usługi opiekuńcze ogółem w tym: specjalistyczne	11 1	3282 58	47.306,30 1.958,94
6.	Zasiłki celowe i w naturze	56	125	31.204,03
7.	Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	7	75	144.138,01

Praca socjalna

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym.

Pracownicy socjalni w okresie sprawozdawczym wykonali pracę socjalną wobec 135 rodzin.

Działania podejmowane w ramach pracy socjalnej polegały m.in na:

- udzielaniu informacji i poradnictwa;
- koordynowaniu działań klientów, motywowaniu do zmian mających na celu poprawę sytuacji bytowej i zdrowotnej osób i rodzin;
- rozpropagowywaniu informacji o kursach bezpłatnych organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy, informowaniu i przekazywaniu aktualnych ofert pracy dla podopiecznych, mobilizowaniu osób bezrobotnych do poszukiwania pracy;
- pomocy w pisaniu pism i pośredniczeniu w sprawach dotyczących wyjaśnienia sytuacji klientów;
- pomocy w sprawowaniu zakupów (zakup żywności, opału, leków);
- załatwianiu wizyt lekarskich;
- uczestniczeniu w sprawach sądowych w charakterze wnioskodawców lub świadków;
- współpracy z Policją, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorami sądowymi i społecznymi w celu zwiększenia bezpieczeństwa osób i rodzin, szczególnie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz w sytuacji zagrożenia dobra i bezpieczeństwa dzieci;

- pracy w Zespole Interdyscyplinarnym m.in. monitoring rodziny w miejscu zamieszkania;
- pomocy w zorganizowaniu wyjazdu dzieci na kolonie letnie;
- rozładowywaniu konfliktów rodzinnych, nawiązywaniu kontaktu z rodziną zewnętrzną;
- zgłaszaniu osób uzależnionych na przymusowe leczenie odwykowe;
- pomocy w ustalaniu lub zmiany stopnia niepełnosprawności;
- współpracy ze szkołą, pedagogiem szkolnym, służbą medyczną.

Wywiady środowiskowe

Rodzinne wywiady środowiskowe przeprowadzają pracownicy socjalni w celu ustalenia sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osób i rodzin ubiegających się i korzystających z pomocy społecznej, w tym również na inne potrzeby, gdy inne przepisy tak stanowią.

W 2016 r. wskutek przyjętej korespondencji oraz na wniosek osób wydano **30** zaświadczeń. Wydano **332** decyzje administracyjne w sprawach świadczeń z pomocy społecznej.

ŚWIADCZENIA RODZINNE I Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipiu dla osób zamieszkałych na terenie gminy Lipie zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych jest jedynym organem realizującym świadczenia rodzinne, którymi są:

- ✓ zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych,
- ✓ świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna,
- ✓ jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

System świadczeń rodzinnych tworzony jest jak system poza ubezpieczeniowych świadczeń społecznych finansowanych ze środków budżetu państwa – dotacja celowa.

Wydatki na świadczenia rodzinne w ramach zadań zleconych w 2016r.

L.p	Wyszczególnienie	Ilość przyznanych świadczeń	Kwota (w zł)
1.	Zasiłki rodzinne	6734	751.965,13
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych łącznie:	2835	329.156,72
2.1	- z tytułu urodzenia dziecka	27	27.000
2.2	- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	237	92.378,67
2.3	- samotnego wychowywania dziecka	131	25.302,91
2.4	- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	297	29.848,04
2.5	- rozpoczęcia roku szkolnego	614	41.716,04
2.6	- podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	1058	70.521,72
2.7	- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	471	42.389,34
3.	Zasiłek pielęgnacyjny	1.143	174.879,00
4.	Świadczenie pielęgnacyjne	273	354.389,00
5.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	46	46.000,00
6.	Zasiłek dla opiekuna	82	42.466,70
7.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	2	1.040,00
8.	Świadczenie rodzicielskie	103	96.140,40

Wydatki na świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego

1.	Fundusz alimentacyjny	376	131.550,00
----	-----------------------	-----	------------

Wydatki poniesione na wypłatę świadczeń wychowawczych

1.	Świadczenie wychowawcze	6482	3.234.053,90
----	-------------------------	------	--------------

W okresie od 01.04.2016 r. do 28.12.2016 r. złożono **545** wniosków o wypłatę świadczeń wychowawczych w tym:

- ✓ w formie papierowej **524**
- ✓ w formie elektronicznej **21**

Wydano **522** decyzje w tym:

- ✓ decyzje przyznające **512**
- ✓ decyzje odmowne **10**

INNE DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Zgodnie z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji, o których mowa w art. 54, tj. potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przez okres 90 dni. Podstawowym warunkiem przyznania powyższej pomocy jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego i spełnienie kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej.

W 2016 r. wydano **6** decyzji w sprawie potwierdzenia prawa do wyżej wymienionych świadczeń dla osób wymagających leczenia, a nie posiadających ubezpieczenia zdrowotnego.

Przemoc w rodzinie

Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizuje Zespół Interdyscyplinarny w gminie Lipie składający się z 10 członków.

W 2016 r. realizowano procedurę „Niebieskich Kart” wobec **16** rodzin w związku z podejrzeniem stosowania przemocy w rodzinie otrzymanych od przedstawicieli Policji.

W związku z prowadzoną w rodzinie procedurą „Niebieskie karty” odbyły się 4 posiedzenia Zespołu i **34** posiedzenia grup roboczych. Celem tych spotkań była próba rozwiązywania występujących w powyższych rodzinach problemów, takich jak: przemoc fizyczna oraz psychiczna, nadużywanie alkoholu, czy inne konflikty rodzinne.

Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipiu realizuje i wypłaca stypendia szkolne i zasiłki szkolne dla uczniów pochodzących z rodzin o niskich dochodach.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być większa niż kwota **514 zł**.

W 2016 r. przyznano stypendia socjalne w okresie *styczeń – czerwiec* **47** uczniom na kwotę **20.694,00 zł** oraz w okresie *lipiec – grudzień* **56** uczniom na kwotę **15.995,00 zł**.

Unijny Program FEAD „Dostarczanie pomocy żywnościowej dla najuboższej ludności Unii Europejskiej”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipiu we współpracy z Bankiem Żywności w Częstochowie realizował Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa w ramach Europejskiego Programu Pomocy Żywnościowej FEAD - pomoc żywnościową dla najuboższej ludności. Program realizowany był w ścisłym współudziale z Bankiem Żywności w Częstochowie. Udział gminy w Programie odbywał się na podstawie umów o współpracy zawartych z Bankiem Żywności.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipiu musiał zapewnić rozładunek, bezpieczne przechowywanie żywności, prowadził dokumentację rozdysponowania żywności, sporządzał sprawozdania z dystrybucji oraz archiwizował dokumenty.

W okresie luty – kwiecień 2016 r. w ramach Podprogramu 2015 pozyskano **12 617 kg** żywności. Z tej formy pomocy skorzystało **121** rodzin w tym **378** osób.

W okresie październik – grudzień 2016 r. w ramach Podprogramu 2016 pozyskano **9884 kg** żywności. Z tej formy pomocy skorzystało **118** rodzin w tym **371** osób.

Koszty finansowe poniesione przez gminę na realizację programu FEAD wyniosły 4200 zł, a wartość otrzymanej pomocy 39.782,34 zł / Podprogram 2015/, natomiast 38.397,71 zł / Podprogram 2016/.

Program Rodzina Plus w Gminie Lipie na lata 2014-2018

Program adresowany jest do wszystkich rodzin wielodzietnych niezależnie od uzyskiwanego dochodu. Kryterium jest posiadanie trojga lub więcej dzieci w wieku do 18 lat lub do 24 roku życia w przypadku, gdy dziecko uczy się lub studiuje.

Ważnym elementem programu jest możliwość uzyskania przez rodzinę wielodzietną ulgi w opłatach za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Program jest otwarty. Do programu mogą przyłączać się prywatne firmy i oferować zniżki rodzinom wielodzietnym. Działania podejmowane przez przedsiębiorców w ramach Programu promowane były w Biuletynie Gminnym oraz na stronie internetowej.

W 2016 roku nie wydano Kart Rodzina +. Nikt z mieszkańców gminy nie ubiegał się o tę formę pomocy.

Program Karta Dużej Rodziny

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipiu realizuje ustawę o Karcie Dużej Rodziny. Karta ma charakter ogólnopolski, uprawnia rodziny wielodzietne do różnych zniżek oraz dodatkowych uprawnień na terenie całego kraju. Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej.

Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Kartę przyznawana jest na wniosek członka rodziny wielodzietnej.

W roku 2016 roku przyjęto **9** wniosków o wydanie Karty, wydano **40** Kart Dużej Rodziny.

Pomoc dla niepełnosprawnych dzieci

W miesiącu grudniu 2016 r. GOPS w Lipiu przy współpracy Wójta Gminy Lipie, Gminnego Ośrodka Kultury w Lipiu i Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Lipiu i Parzymiechach zorganizował imprezę Mikołajkową dla **31** niepełnosprawnych dzieci. Podczas imprezy Święty Mikołaj obdarował dzieci paczkami, a rodzice mogli spędzić czas przy poczęstunku.

Zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zgodnie z art.3 cyt. „obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego”. W związku z Postanowieniem Sadu oraz na wniosek specjalisty pracy socjalnej w miesiącu grudniu 2016 r. przydzielono asystenta rodziny **2 rodzinom** wykazującym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Od 2016 r. gmina Lipie reprezentowana przez GOPS w Lipiu uczestniczy w projekcie partnerskim „Aktywna integracja powiatu kłobuckiego” – poddziałanie „Włączenie społeczne”, którego celem jest aktywizacja osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

W ramach projektu **8 osób** – mieszkańców gminy Lipie podniesie własne kwalifikacje zawodowe, udział w projekcie pozwoli uczestnikom na zwiększenie zdolności do zatrudnienia poprzez podwyższenie kwalifikacji, kompetencji społecznych i zawodowych, zwiększenie motywacji do rozwijania własnych możliwości.

POTRZEBY

Należy zaznaczyć, iż zadań dla pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej przybywa. Pracownicy stykają się coraz częściej z bardzo trudnymi przypadkami wymagającymi pomocy od zaraz (są to sytuacje dotyczące dzieci, osób starszych, osób chorych). Coraz częściej pracownicy działają interwencyjnie (po otrzymaniu anonimowych telefonicznych zgłoszeń) i spoczywa na nich coraz większa odpowiedzialność.

W celu rozwijania funkcjonującego systemu pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej uważa za potrzebne w szczególności:

- opracowanie programów osłonowych;
- podejmowanie działań służących aktywizacji społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej oraz zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- poszerzanie działań wspierających rodziny w pełnieniu ich podstawowych funkcji głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci oraz prowadzenia gospodarstwa domowego z wykorzystaniem usług asystentów rodziny, w oparciu o nową ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; .
- poradnictwo psychologiczne oraz prawne skierowane do podopiecznych GOPS;
- podjęcie działań celem zapewnienia bezpieczeństwa pracowników socjalnych.
- zatrudnienie specjalisty pracy socjalnej.

PODSUMOWANIE

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipiu posiadają wymagane przygotowanie zawodowe do pracy w pomocy społecznej. Jednak wiedza i zaangażowanie pracowników Ośrodka nie wystarcza na rozwiązanie wszystkich problemów dotyczących mieszkańców gminy Lipie.

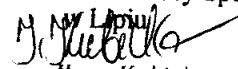
Przekazane zadania realizowane są w miarę możliwości zarówno finansowych jak i organizacyjnych. Zakres działań pracowników GOPS stosowanych wobec osób i rodzin korzystających z pomocy jest bardzo rozległy. Zakładane cele nie zawsze zostają zrealizowane ze względu na ograniczenia przepisów prawa. Pracownicy Ośrodka borykają się z nadmierną biurokracją, częstymi zmianami przepisów prawa, brakiem specjalistów w zakresie poradnictwa psychologicznego i prawnego, roszczeniową postawą klientów. Niezbędnym jest zgodnie z art. 110 ustawy o pomocy społecznej **zatrudnienie 1 specjalisty pracy socjalnej** celem spełnienia przesłanki zawartej w ustawie oraz sprawniejszego wykonywania zadań i rozwiązywania spraw w terenie - **1 pracownik na 2.000 tys. mieszkańców.**

Lipie, dnia 30.01.2017 r.

Opracowała:

Ilona Kubicka – kierownik GOPS w Lipiu

Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

mgr Ilona Kubicka